

De Juristenkrant

NR 251 - 13 JUNI 2012

Advocate Ariane Brohez:
'De nieuwe antimisbruik-
bepaling is een soep'

© Wouter Van Vaerenbergh

John Crombez
rolt zijn
anti-
fraude-
plan uit

© Belga

Jurist-bankier
Bernard
Ardaen
rekent af met
Dexia-debacle

© Elisabeth Broeckart

Professionele hondenfokkers aanpakken kan via consumentenrecht

Het recent gepubliceerde zevende 'Consumer Score Board' toont aan dat in de Europese Unie steeds meer consumenten hun (uitgebreide) rechten als consument kennen. Het consumentenscorebord van de Europese Commissie bewijst anderzijds evenzeer dat er nog werk aan de winkel is. Zo weet naar schatting maar een kwart van de consumenten in België en Europa dat de wettelijke garantietermijn op de verkoop van consumptiegoederen twee jaar bedraagt. Een domein waar het consumentenrecht een interessante en doeltreffende rol zou kunnen spelen, is de verkoop van zieke puppy's door professionele hondenverkopers, zo blijkt uit een valentijnsvonnis van de vrederechter in Hoogstraten. Een volgehouden inspanning om professionele fokkers indien nodig voor de rechter te brengen kan bijdragen tot meer ethiek bij de kwekers-handelaars.

Anthony Godfroid

Hoewel bij koninklijk besluit van 15 november 2010 de erkenningsvoorwaarden voor kennels zijn aangescherpt, vinden er nog altijd veel verkopen van zwakke en zieke puppy's plaats.

Vaak zijn die afkomstig uit landen van het voormalige Oostblok (voornamelijk Tsjechië, Slovaakije, Hongarije en Polen). Bij de controlerende instantie - de Dienst Dierenwelzijn en CITES - is dat probleem genoegzaam bekend, maar het spreekt voor zich dat zolang de vraag naar schattige puppy's hoog blijft en de Belgische markt van rashondenfokkers niet in staat is daaraan te voldoen, de trafik van oostblokhonden zal blijven bestaan.

Eigenaars die geconfronteerd worden met een puppy die snel ziek wordt, proberen uiteraard in eerste instantie het dier te laten genezen. Als het dier het haalt, zal men aan de hondenverkoper waarschijnlijk een slechte herinnering overhouden, maar zal men voor het overige niet geneigd zijn enige juridische aanspraak te formuleren. Overlijdt het dier snel na aankoop ten gevolge van ziekte, dan beseffen de meeste eigenaars vaak

niet dat ze een verweer kunnen doen gelden tegen de professionele hondenverkoper. Daardoor worden vrederechters zelden geconfronteerd met gedingen die zijn aangespannen tegen professionele hondenverkopers.

Tot voor kort bestond hierover één gepubliceerd vonnis. De vrederechter in Lokeren was bij vonnis van 23 mei 2008 van oordeel dat op basis van de wet consumentenkoop de aansprakelijkheid van de fokker vaststond voor het snelle overlijden van de hond na aankoop. Maar het Hof van Cassatie verbrak dat vonnis - in laatste aanleg gewezen gelet op de waarde van het geschil - op technische gronden omdat de fokker niet beschouwd kon worden als verkoper in de zin van de wet consumentenkoop: de verkoper in kwestie was werkloos en verkocht slechts occasioneel een hond om het gezinsbudget te spijzen.

VALENTIJNSVONNIS

Uit die rechtspraak volgt anderzijds wel dat de consumentenwetgeving, voor zover de hondenfokker beschouwd kan worden als verkoper in de zin van de wet consumentenkoop (artikel 1649bis § 2, 2°) en de koper als consument (artikel

1649bis § 2, 1° BW), van toepassing is op de aankoop van honden bij professionele fokkers. In het jargon van het consumentenrecht gaat het om roerende lichamelijke zaken waarop een garantietermijn van twee jaar rust. Wanneer er zich ziektes voordoen binnen de eerste zes maanden na aankoop, geldt het vermoeden dat de ziekte aanwezig was bij de verkoop en is het aan de verkoper te bewijzen dat dit niet het geval was (artikel 1649quater, § 4 BW).

Welnu, in een valentijnsvonnis van 14 februari 2012 heeft de vrederechter in Hoogstraten toepassing gemaakt van het consumentenrecht en een professionele hondenfokker veroordeeld tot terugbetaling van de aankoopssom van de hond (een bruine labrador), van de gemaakte dierenartskosten tussen aankoop en overlijden van de hond (hij overleed na twee weken) en tot het betalen van een morele schadevergoeding van 250 euro. De verkoper had bovendien verzwegen dat de hond uit Oost-Europa kwam. Dat op zich pleit tegen de betrouwbaarheid van de koper, maar was geen determinerend element voor de vrederechter om de verkoper aansprakelijk te stellen. De koper, anticiperend op het voor de hand liggende verweer van de verkoper dat de ziekte nog niet aanwezig was bij de verkoop, had de dag van het overlijden een universitaire autopsie laten uitvoeren op de hond. Voor zover als nodig, trok dat de vrederechter helemaal over de schreef: 'Het hondje leed aan een uitgesproken hemorragisch necrotiserende bronchopneumonie (afstervende longen). (...) In casu is duidelijk dat de verkoper aansprakelijk is. De ziekte waaraan het hondje leed bestond reeds ten tijde van de verkoop en de verkoper moest hiervan op de hoogte zijn. (...) De ziekte van het dier kwam daags na de koop tot uiting en is een zeer typische 'kennelziekte'.'

U leest het vervolg op pagina 4

Word fan van
De Juristenkrant
op Facebook®

Lidstaat kan EU-burger uitzetten na veroordeling voor seksueel misdrijf

Lees verder op pagina 3

GEKNIPT

'België is een rechtsstaat waar wetten bepalen hoe een rechter zijn beslissing moet nemen. Maar in Congo zijn de wetten ondergeschikt aan de **mening van de rechters**. Dat leidt vaak tot willekeur.'

Advocate Maay Sterckx over haar uitwisseling naar de balie van Lubumbashi.

DE MORGEN, 26 MEI 2012

'Ik ben geen ridder op een wit paard. Ik zie liever **zwarte paarden**. Ik ben van het type advocaten dat men in de pers ietwat populistisch en denigrerend procedurepleiters noemt. Ik heb er inderdaad geen problemen mee om voor een cocaïnedealer de vrijspraak te bekomen. Ik ben zijn advocaat en niet zijn geweten. Het wetboek is mijn instrument, ik gebruik het zoals een chirurg zijn scalpel gebruikt.'

Advocaat Pol Vandemeulebroucke, na zijn vrijspraak in een zaak van cocaïnesmokkel.

DE STANDAARD, 26 MEI 2012

TAAL TIP

Tot de vijftiende dag

Een magistraat stelt de volgende vraag: 'Artikel 50 Gerechtelijk Wetboek bepaalt: 'De termijnen, op straffe van verval gesteld, mogen niet worden verkort of verlengd, zelfs met instemming van partijen, tenzij dat verval gedekt is onder de omstandigheden bij de wet bepaald. Indien de termijn van hoger beroep of verzet voorzien (in de artikelen 1048 en 1051 en 1253quater, c) en d) binnen de gerechtelijke vakantie begint te lopen en ook verstrijkt, wordt hij verlengd tot de vijftiende dag van het nieuw gerechtelijk jaar.' Ik heb het moeilijk met de vermelding 'tot de vijftiende dag'. 'Tot de vijftiende dag' is naar mijn mening niet hetzelfde als 'tot en met de vijftiende dag'. Dit zou dan betekenen dat 'tot de vijftiende dag' dient begrepen te worden als 'tot en met de veertiende dag om middernacht'. Heb ik het verkeerd voor?'

Termijnen en data in het recht liggen altijd moeilijk, omdat je nu eenmaal altijd slimmeriken met uitstelgedrag hebt die de laatste dag afwachten en er dan nog eentje bovenop proberen te doen. De fiscus raadt mensen zelfs expliciet aan om niet te wachten met hun betaling tot de laatste dag vermeld op het aanslagbiljet, omdat een overschrijving vaak meer dan een dag verwerkingstijd vraagt.

Wat is de juiste betekenis van het Nederlandse voorzetsel *tot*? Dat is niet zo eenvoudig uit te maken: de Grote Van Dale neemt zo maar even tien betekenissen op. Dat wijst er al op dat de betekenis van zo'n frequent woord snel verandert en ook synchroon (op één moment in de tijd) variatie kan vertonen.

Zo is de zesde betekenis in Van Dale: 'Ter aanduiding van het punt of doel waarop een verplaatsing gericht is, of tot waar iets reikt of loopt, *zover als*', met als voorbeelden: de trein rijdt tot Amsterdam. Op basis van de definitie en zeker het voorbeeld zou je zeggen dat wat er volgt op *tot*, er nog bij hoort. De trein rijdt immers niet tot vlak voor Amsterdam, maar tot midden in Amsterdam.

De zevende betekenis in het woordenboek is de temporele, waarover het in de vraag van de lezer gaat. Van Dale schrijft: 'Ter aanduiding van het bereiken van een punt in de tijd' met als voorbeeld: ik wachtte tot middernacht. Hier zou je hetzelfde kunnen concluderen: je wacht tot het middernacht is geworden, niet tot de minuut ervoor. In de vraag van de lezer zou de vijftiende dag er ook in die optiek bij horen. Verderop in die zevende betekenis geeft Van Dale echter een bijkomende uitdrukking: 'tot en met -: tot dan, inclusief -' met als voorbeeld tot en met 31 december. Bij deze uitdrukking is geen twijfel mogelijk: hier wordt expliciet benadrukt dat de dag die volgt op tot erbij hoort. Maar als dat ook al het geval was bij *tot*, waarom is deze uitdrukking dan ontstaan? Dat zou er kunnen op wijzen dat bij *tot* het erop volgende tijdstip niet is inbegrepen, of dat er ten minste twijfel bestaat. Verder redenerend zullen heel wat taalgebruikers, onder wie bovenstaande magistraat, ervan uitgaan dat, aangezien er een expliciete uitdrukking als *tot en met* bestaat, de uitdrukking met *tot* in de andere betekenis moet worden begrepen. Taalkundig is dat niet noodzakelijk zo: er bestaat immers een zekere mate van synonymie. *Tot* heeft, als heel courant woord uit onze woordenschat, niet een juridisch perfect afgelijnde betekenis. Dat geldt voor veel woorden trouwens. Denken we maar aan het voegwoord *of*, dat sommigen systematisch door *en/of* vervangen als ze bedoelen dat niet alleen x ofwel toegelaten is, maar ook x en y samen. Conclusie: taalkundig vinden we niet meteen één sluitende betekenis. Als dat voor de wetgever werkelijk een fundamenteel punt zou zijn, dan had hij beter *tot en met* gebruikt, een uitdrukking die veel eenduidiger is. De wetgever heeft echter, zij het niet specifiek voor het geval dat de magistraat aanhaalt, regels vastgesteld om termijnen te bepalen. Enkele artikelen verder, in artikel 53, lezen we in het gerechtelijk wetboek: De vervaldag is in de termijn begrepen. Die regel is bij veel juristen ook bekend in zijn Latijnse vorm, *dies ad quem computatur*, als tegengestelde van *dies a quo non computatur*, het adagium dat zegt dat een termijn pas begint te lopen de dag nadat een akte is verleden of een gebeurtenis heeft plaatsgehad. Vanuit die regel zou je kunnen redeneren dat ook in artikel 51 de vijftiende dag nog meetelt. Een bijkomend argument is misschien dat ook in de Franse tekst sprake is van 'le quinzième jour', wellicht omdat je in het in Frans niet spreekt van 'over veertien dagen' maar over 'dans quinze jours'.

Karl Hendrickx

Taaladviseur Rekenhof en docent Rechtstaalbeheersing UA en KU Leuven

Hebt u ook een vraag over juridisch taalgebruik?

Stuur ze naar juristenkrant@kluyer.be. Karl Hendrickx beantwoordt ze graag.

Professionele hondenfokkers aanpakken kan via consumentenrecht

Vervolg van pagina 1

Vrederechters oordelen over geschillen met een geringe financiële waarde maar met vaak belangrijke emotionele gevolgen. De precedentwaarde van dit vonnis mag daarom niet onderschat worden. In België worden er jaarlijks via (semi-)legale weg minstens 25.000 honden geïmporteerd. De Dienst Dierenwelzijn en CITES staat zo goed als machteloos tegen het transport van de honden, dat vaak gebeurt in zeer slechte omstandigheden. Het is bekend dat veel honden dat soort transporten niet overleven wegens gebrek aan zuurstof en omdat ze te jong worden weggehaald bij de moeder. Ook hebben dierenrechtenorganisaties uitvoerig gedocumenteerd hoe de moederdieren in Oost-Europa soms tot vier maal per jaar jongen. In België is dat in strijd met het KB van 27 april 2007. De import van puppy's van zulke moederdieren - ook als de puppy's daarna conform het koninklijk besluit in quarantaine worden geplaatst - omzeilt echter het KB.

MEER ETHIEK

Belgische parlementsleden zijn in het verleden niet ongevoelig gebleken voor de misstanden die plaatsvinden bij de handel in puppy's. De wetgeving lijkt in eerste instantie ook op punt te staan, al is er ook een punt van kritiek. Na invoering van het KB van 15 november 2010 mogen kwekers-handelaars alleen nog honden uit het buitenland verhandelen voor zover die van een buitenlandse kwekerij komen die is opgenomen op een lijst die de minister van Volksgezondheid heeft opgesteld. Probleem is dat die lijst wordt aangevuld op vraag van de kweker-handelaars zelf... Bovendien zijn omzeilingen van de wetgeving - bijvoorbeeld het verbod om moederhonden

meer dan twee keer per jaar te laten werpen of het verbod om puppy's te snel weg te nemen bij hun moeder - via intra-Europese transporten letterlijk dagelijkse kost. De controleinstanties zijn onderbemand om daar tegen op te treden. Via de bepalingen van het consumentenrecht kunnen bedrogen hondenkopers echter hun rechten doen gelden en zo gezamenlijk bijdragen tot meer ethiek bij professionele hondenverkopers/importeurs. De

“ Het vonnis wordt hopelijk een belangrijk precedent. ”

beste manier om tekortschietende professionele hondenverkopers tot de orde te roepen is namelijk door hen financieel te raken. Het vonnis van 14 februari 2012, waarbij ook een morele schadevergoeding is toegekend, wordt op dit vlak hopelijk een belangrijk precedent.

(De auteur is advocaat)

Vred. Hoogstraten 14 februari 2012, onuitg. Koninklijk Besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren, BS 6 juli 2007.

http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/editions/docs/7th_edition_scoreboard_en.pdf (het Zevende Consumentenscorebord)

www.legalworld.be (button rechtspraak)

Via de bepalingen van het consumentenrecht kunnen bedrogen hondenkopers hun rechten doen gelden en zo gezamenlijk bijdragen tot meer ethiek bij professionele hondenverkopers/importeurs.